

обфускації є зміна папілярних візерунків пальців, кольору райдужної оболонки ока за допомогою контактних лінз, рис обличчя за допомогою пластичних операцій. Загостренню цієї проблеми сприяє введення в Україні закордонних біометричних паспортів європейського зразка, в яких застосовуються для забезпечення безпеки відбитки пальців рук власника паспорта. Світовий досвід застосування біометричних технологій свідчить, що питання безпеки стають все більш актуальними [4, с. 104].

Можна дійти висновку, що у зв'язку зі стрімким розвитком електронних технологій, методи змінення та фальсифікації індивідуальних ознак особи стрімко еволюціонують. У свою чергу такі дії перешкоджають органам досудового розслідування ідентифікувати осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та зрештою притягнути останніх до кримінальної відповідальності. Варто наголосити, що ідентифікація особи є ефективним засобом розслідування та запобігання кримінальних правопорушень. У зв'язку з цим, першочерговим завданням для науки і практики залишається постійне вдосконалення методів та систем даної криміналістичної діяльності.

Література

1. Іщенко А.В., Пясковський В.В., Самодін А.В., Черноус Ю.М. та ін. Криміналістика у питаннях і відповідях: навч. посіб. Київ, 2016. 118 с.
2. Заєць О.М. Криміналістика: Лекція до теми «Криміналістична ідентифікація і діагностика», 2016. 12 с.
3. Осипенко І.П., Гарига-Грихно М.М. Ідентифікація особи за ознаками зовнішності. *Криміналістичний вісник*. 2017. № 1(27). С. 141–147.
4. Ізотов Олександр. Ідентифікація особи при проведенні досудового розслідування. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2016. № 3. С. 102–109.

УДК 343.91(043.2)

Добровольський А.М., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Панова О.О., д.ю.н., професор

ЩОДО ЗАРУБІЖНИХ СУБ'ЄКТІВ ПРОФІЛАКТИКИ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В СФЕРІ АВІАЦІЇ

Профілактика кримінальних правопорушень в сфері авіації є важливою задачею для забезпечення безпеки авіаційного транспорту та захисту прав пасажирів та персоналу. У світі існує декілька підходів до профілактики кримінальних правопорушень в сфері авіації, в своїй переважній більшості

вони поділяються залежно від суб'єктів для яких профілактика кримінальних правопорушень в сфері авіації є або головною, або ж опосередкованою функцією.

На наш погляд, в рамках нашого дослідження необхідним є розгляд кожного окремого суб'єкта.

По-перше, *Міжнародна організація цивільної авіації* (ІКАО) встановлює стандарти та рекомендації з безпеки польотів, що включають у себе профілактику кримінальних правопорушень в авіації. Наприклад, ІКАО створила програму «Перевірка з надійності» (Security Audit Program), яка забезпечує стандарти з безпеки для національних авіакомпаній та регулятивних органів.

В.Ю. Костюк слушно зазначає, що «крім ІКАО, суттєву роль у справі становлення і розвитку міжнародного повітряного права грають Міжнародні регіональні авіаційні організації й органи, яких налічується нині біля чотирьох десятків. До найбільш важливих таких організацій належать, зокрема: Європейська конференція цивільної авіації, створена в 1954 році; Європейська організація із забезпечення безпеки навігації – Євроконтроль, утворена в 1960 році; Африканська комісія цивільної авіації, що виникла в 1969 році, тощо. Крім того, існує значне число міжнародних неурядових організацій, покликаних сприяти співробітництву держав у справі забезпечення ефективної і безпечної міжнародної аеронавігації. У їхньому числі можна виділити такі наукові міжнародні організації, як Асоціація міжнародного права й Інститут міжнародного права, що неодноразово розглядали відповідні міжнародно-правові проблеми на своїх регулярних сесіях» [1].

Наступним за величиною європейським агентством, яке має компетенцію щодо профілактики кримінальних правопорушень в авіаційній сфері є *Європейське агентство з безпеки авіації* (EASA).

Створена в 2002 році Європейською комісією, EASA взяла на себе функції спільної авіаційної влади країн ЄС. До обов'язків EASA входить розробка законодавства з безпеки польотів та надання технічних консультацій Європейській комісії та державам-членам ЄС, гармонізація правових норм та сертифікація, розвиток європейського авіаційного сектора, розробка технічних правил авіації, визначення сертифікатів типу літаків та компонентів, розробка та виробництво авіаційної продукції та їхнє технічне обслуговування [2]

EASA здійснює нагляд за безпекою польотів, в тому числі профілактику кримінальних правопорушень EASA співпрацює з іншими міжнародними організаціями, такими як Інтерпол, щоб забезпечити ефективну профілактику кримінальних правопорушень в сфері авіації.

Вагоме місце серед суб'єктів профілактики кримінальних правопорушень в сфері авіації посідає *Міжнародна організація поліції*

(Інтерпол). Невід'ємною частиною діяльності якої є програма для боротьби з тероризмом в авіації. Ця програма включає в себе планування, координацію та реалізацію спільних операцій для профілактики кримінальних правопорушень, пов'язаних з галуззю авіації.

На підставі «Міжнародної конвенції про співробітництво в галузі безпеки аеронавігації» від 13 грудня 1960 року з метою розвитку співробітництва країн Європи в галузі аеронавігації з урахуванням вимог усіх цивільних та військових користувачів з одночасним забезпеченням високого рівня безпеки польотів була створена *Європейська організація безпеки повітряного руху* (Eurocontrol).

Відповідно до своїх функцій головним завданням Eurocontrol є: організація впровадження Європейської програми організації повітряного руху (ЕАТМР) від імені держав-членів ЄКЦА (Європейська конференція цивільної авіації); розробка нормативних вимог до організації та безпеки аеронавігації у Європі, встановлення оплати за аеронавігаційне обслуговування; забезпечення роботи Центру організації повітряних потоків з метою оптимального використання Європейського повітряного простору та запобігання його перевантаженню; стягнення плати за аеронавігаційне обслуговування за дорученням держав-членів; розроблення та впровадження коротко- та середньотермінових дій з метою поліпшення координації систем організації повітряного руху у Європі; участь у розробленні, впровадженні та управлінні Глобальної системи супутникової навігації; проведення науково-дослідних та науково-конструкторських робіт, спрямованих на збільшення пропускної спроможності повітряного простору в Європі; формування та підтримання Європейського плану конвергенції впровадження Єдиного європейського неба (ESSIP), складовими якого є плани імплементації країн, що містять заходи для досягнення сумісності національних аеронавігаційних систем та технічними та операційними показниками; розвиток міжнародного співробітництва [3].

Таким чином, сучасна система зарубіжних суб'єктів профілактики кримінальних правопорушень в сфері авіації налічує розгалужену систему агентств, відомств, органів правоохоронного спрямування до основних повноважень яких належить профілактична функція.

Література

1. Костюк В.Ю. Правові аспекти діяльності міжнародних організацій цивільної авіації. *Збірник наукових праць: проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2011. № 31. URL: file:///D:/Downloads/alexi,+355-1376-1-CE.pdf (дата звернення: 21.04.2023).

2. EASA – Європейське агентство авіаційної безпеки. Школа пілотів «Кондор». URL: <https://www.condor-fto.aero/uk/easa-uk/> (дата звернення: 21.04.2023).

3. Євроконтроль. *Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України*. URL: <https://mtu.gov.ua/content/evrokontrol.html> (дата звернення: 22.04.2023).

UDC 343.14(043.2)

Kovryhina O.K., student of higher education
first (bachelor) level,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine
Scientific advisor: Tarasiuk S.M., PhD

GROUNDS FOR INITIATING A PRE-JUDICIAL INVESTIGATION IN CASES OF INTENTIONAL TAX EVASION BASED ON ACTS OF TAX AUDITS

The imperfect mechanism of initiating pre-trial investigations and the premature initiation of criminal proceedings in cases of tax evasion have a negative impact on the reputation of law enforcement agencies responsible for pre-trial investigations in cases of intentional tax evasion. Sometimes, it also has signs of a negative impact on the legitimate activities of taxpayers and is often perceived by taxpayers as pressure on business. Statistics of criminal proceedings that result in sending indictments and convictions clearly indicate the problem of premature initiation of criminal proceedings.

The existing criminal procedural mechanism for initiating criminal proceedings based on a report of a criminal offense received within 24 hours of such a report makes it impossible to verify the presence of signs of a crime in such a report. At the same time, the investigator and prosecutor have no right to refuse to enter information about a criminal offense into the Unified Register of Pre-trial Investigations, as indicated in Article 214(4) of the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Analysis of recent research and publications: In Ukraine, the issue of unfounded initiation of proceedings under Article 212 of the Criminal Code of Ukraine [1] has been studied by lawyers such as O. Palamarchuk, S. Khanin, and O. Babich. In order to better understand and correctly interpret disputed issues, the author also analyzed the relevant practice of the Supreme Court of Ukraine and the practice of the European Court of Human Rights.

The obligation to enter information about a criminal offense into the Unified Register of Pre-Trial Investigations and to initiate a pre-trial investigation is established by Part 1 of Article 214 of the Criminal Procedure Code of Ukraine [2]. Refusal to register a statement or notification of a crime is not allowed, as established by Part 4 of Article 214 of the Criminal Procedure Code. At one time, a negative practice emerged that led to the unjustified initiation of a pre-trial